

16.^{garren} Bat 70 pezetakua, bestea 60, bestea 50, eta bestea 40-kua, sagardorik onenai.

17.^{garren} Bat 50 pezetakua, eta bestea 30-kua, chakoliñik onenai.

18.^{garren} Bat 50 pezetakua, bestea 40, bestea 30, eta bestea 20-kua, bertako gazta ongiyena egiñai.

19.^{garren} Bat 40 pezetakua, bestea 30, eta bestea 20-kua, bertan egiñtako guririk onenai.

20.^{garren} Bat 50 pezetakua, eta bestea 30-kua, unchia edo konejurik onenai, sari bakoitza irabazteko bi eme ta ar bat biar dirala.

21.^{garren} Bat 70 pezetakua, bestea 50, eta bestea 30-kua, nekazari lanetako erremienta obeto egiñai, ala beren gayaz, nola pisuz eta irautez.

ADITZERAK.— 1.^{koa} Ganaduen arraza alegiñ guztiyan obetzeko, zezenik onenak, au da, sarituak izaten diranak, bei-estaltzeko utzirik, zezenen sariyak emango dira: erdiya bereala, eta beste erdiya andik urtebetera, berrito zezen ori bera jabeak agerturik, bizi dan erriko Alkate jaunaren paper ziertotu batekiñ, non esango dan beiestaltzeko iduki duela denbora orretan.

2.^{garrena} Datorren billalditik asi eta aurrera, bakarrik izango dira sariyen diñ amar illabetetik bi urtera bitarteko zezenak; eta denbora ontatik gora iru urte kunplitu gabe, aurtengo billaldiyan aurkezturik sariya irabazten dutenai, onen balio osoa emango zaye beingoan.

3.^{garrena} Euskal-itz jostaldiak, zeñen azaldea argitaratu zan, egingo dira illaren 18-an beste festa muga onez esango diranakiñ.

*
* *

ZUMARRAGA-KO

NEKAZARITZA ETA GANADUEN BILLALDIKO

L E G E A K

Zumarraga-ko Nakazaritza eta Ganaduen billaldiya, datorren Agorren 16-ean idiki eta 17-an ichiko dana, sari-emate otsandikuarekiñ, egingo da ondoren agertzen diran muga oeki dagokiyola:

1.^{ko} Billaldira sartu nai duten ganadu, egazti eta lur-frutu guzti-

yak entregatu biarko dira larunbat Agorraren 16-ean, goizeko zortzi-
yetatik amabiyetara bitartian, Bilguma antolatzailliak siñalatzen duen
lekuan. Juezak erabakiko dute, jendiak parte artu gabetanik, ala gana-
du nola gañerako gauza billaldiyan artu litezkenak, berezirik, beren
iritzian artzeko diña ez diranak. Ontarako, kontuan iduki biar da bi-
llaldi au ez dala feriya bat, eta, onegatik, alferrik izango litzakela toki
ematia, billaldiyari eranzun ez lezateken gauzai.

2.^{garren} Billaldiyan artua izaten den lur-frutu, egazti edo ganadu
bakoitzaren jabiari emango zayo papercho agirizko bat bere eskubide-
rako.

3.^{garren} Juezak esango dure zer lekutan jarri biar diran ganaduak,
ala nola gañerako lur-frutu eta gauza guztiyak.

4.^{garren} Ganaduen jabiari emango zaye ayek idukitzeko estalpea,
baña beren kontura izango da bazka edo janaria, eta au ekartzen ez
dutenak arkituko dute bertan modu onian.

5.^{garren} Billaldira datorren ganadu bakoitzaren jabiak agertu biar-
ko du beria zuela aurreko sei illabetietan ere, bizi dan erriko Alkate
jaunaren paper ziertotu batekiñ.

6.^{garren} Ganaduen arraza alegiñ guztiyan obetzeko, zezenik one-
nak, au da, sarituak izaten diranak, bei-estaltzeko utzirik, zezenen sa-
riyak emango dira: erdiya bereala, eta beste erdiya andik urtebetera,
berriro zezen ori bera jabiak agerturik urrengo billaldiyan, bizi dan
erriko Alkate jaunaren paper ziertotu batekiñ, non esango dan bei-es-
taltzeko iduki duela denbora orretan.

Datorren billalditik asi eta aurrera, bakarrik izango dira sariyen
diñ amar illabetetik bi urtera bitarteko zezenak; eta denbora ontatik
gora iru urte kunplitu gabe, aurtengo billaldiyan aurkezturik sariya
irabazten dutenai, onen balio oson emango zaye beingoan.

7.^{garren} Norbaitek bere sariyaren balioa utzi naiko balu, emango
zayo bitezar edo diploma bat, zeñean agertuko dan irabazi duen sa-
riya eta nola borondatez uzten duen tokatzen zayon dirua; eta au,
lenbiziko sari bati dogokiona baldiñ bada, aren izena ipiñiko da «Frai-
soro-n» jarriko dan laurka edo quadro onragarri batian, azaldurik
lantegi eche ontako lagun ongillea dala.

8.^{garren} Sariya irabazten duen bakoitzari entregatuko zayo, toka-
tzen zayon diruaz gañera, bitezar edo diploma bat, zeñean agertuko
dan zer sari eta zergatik irabazi duen. Bitezar edo diploma oek izango
dira Diputazioko Dianagusiak firmatuak.

9.^{garren} Emango dira sari geyago, mota edo klase bakoitzeko chikiyenetatik irutatik batez alde-aldean chikiyagoak, billaldira ganadu ekartzia ugaritzeagatik. Juezak emango diezte esantako sariyak merezi dituztela uste dutenai, baña sekulan, ezergatik ere, lenez aurretik sari guztiyetarako siñalaturik dagon diru mugatik irago gabe. 9.^{garren} lumero ontan esantako sari chikiyak, dira eman litezkenak lenago billaldiyan bigarren edo irugarren sariya irabazi, eta berriro, sari aundiyo bat irabazi nairik, ganadu edo gauz ura bera billaldira ekartzen dutenai, Probinziyako edozein erritik.

10.^{garren} Billaldiyan sartutako ganadu eta egaztiyak, eziñ beren jabiak kendu edo ezkutatuko dituzte jendiak ikusteko orduetan, baldiñ eri jartzen ezpadira.

11.^{garren} Diputazio chit goituak lendabizi erosten ezpaditu, salgai izango dira, beren jabiak ala nai badute, ganadu eta gañerako gauzak; baña, saldurik ere, beren jabe berriyak eziñ eramango dituzte billaldiya bukatu arteraño

12.^{garren} Billaldiyak irauten duen orduetan, larunbat Agorraren 16-ean, goizeko zortziyetatik amabiyetara eta arratsaldeko ordubiyetatik iruetara, jendiak ikusi litzake ganadu eta beste gauza guztiyak; baña, iruetatik bostetara bitarteko azken orduak, Juezentzat bakarrik gelditzen dira.

13.^{garren} Festen azaldean esaten dan bezela, Agorraren 17-an, arratsaldeko labetan, egingo da sari-emaldi aundiya.

Juezaí dagokiyonez, ondoren agertzen diranak izango dira beren eskubide eta legeak:

1.^{ko} Billaldi ontan Juez izan biar dutenak lenez aurretik siñalatuak izango dira, Zumarragan eson ditezen Agorraren 15-ean, au da, Billaldiya idikitzeke bezperatik.

2.^{garren} Juez siñalatuak izango dira aski, batzuek gauza batzuetako eta besteak besteetako apartaturik, talde bakoitzak beren lanak ondo egiteko modua izan dezaten. Guztiyen nagusi edo buru izango da Probinziyako diputadu jaun bat.

3.^{garren} Juez batzuen kontura egongo da agintzia zer lekutan eta nola ganadu, egazti, lur-frutu eta gauza guztiyak jarri biar diran, lan au al bada egiñik oen baliyunaren erara, saill bakoitzian ipiñirik, biar dan moduan, sari bat bera irabazi nai dutenak.

4.^{garren} Juezak izango dute eskubidia nai dituzten agergarri guztiyak ganadu eta gauza bakoitzaren jabiari eskatzeko, zeña egongo dan ematera obligatua.

5.^{garren} Juez-taldiak bilduko dira berak ala nai duten guztiyan tokatzen zaizkaten saill bakoitzeko sariyak nola eman tratatzeko.

6.^{garren} Juez-talde guztiyak bilduko dira Agorraren 16-ean, arratsaldeko ordubiyetatik bostetara, edo biar lezateken denboran, azkeneko erabaki eta sari-emaldiya prestatzeko.

7.^{garren} Juez guztiyen iritziyak batera ezaletorzke, erabakiyak artuko dira iritzirik geyena dagon aldetik.

8.^{garren} Juezen azken-erabakiyen kontra alchatzeko ez du iñorkere eskubiderik izango.

9.^{garren} Sari batzuek irabazi gabe geldituko balira, Juez guztiyak, batean, izango dute eskubidia billalditik kanpora emateko, baldiñ ontarako arrazoi zuzenik balitz.

Diputazioko Dianagusia,

José Machimbarrena

ENSAYO DE UN PADRÓN HISTÓRICO DE GUIPÚZCOA

según el orden de sus familias pobladoras

(CONTINUACIÓN)

Echazarreta, Lope Martinez, vecino de Segura en 1462.—Martín Martínez, escribano de Areria en 1462.—Otro Martín Martínez, vecino de Gabiria y Alcalde mayor de Areria en 1523.—Juan López, vecino de Arriarán y Alcalde mayor de Areria en 1531 y 1542.—Martín Martínez, v. de Gabiria y Alcalde mayor en 1535 y otro Martín Martínez (su hijo), vecino de Arriarán y Alcalde mayor en 1538.—Domingo Martínez, natural de Hernani, de la casa de Echazarreta, en Ibarra de Tolosa, y Juan, descendiente de la misma casa; ambos vecinos de San Sebastián en 1566.—Domingo, h.